

Višejezični videozapisi s objašnjenjima na temu slobode kretanja unutar EU-a

Na temelju građanstva EU-a, građanke/građani EU-a imaju pravo trajno se nastaniti u bilo kojoj drugoj državi EU-a, uključujući Njemačku, bez potrebe za službenom dozvolom. Međutim, boravišni i socijalnopravni propisi za ovu skupinu iznimno su složeni.

Stoga se ljudi koji se dosele u Njemačku iz drugih država EU-a i ostvaruju svoje pravo na slobodu kretanja suočavaju s pitanjima kao što su sljedeća:

- Je li meni, kao građanki/građaninu EU-a, potrebna boravišna dozvola?
- Smijem li raditi u Njemačkoj?
- Mogu li izgubiti pravo na slobodu kretanja?
- Imamo li ja i moja obitelj pravo na socijalne naknade?
- Mogu li mi se članovi moje obitelji pridružiti čak i ako nisu građanke/građani EU-a?

Ova i brojna druga pitanja u ovim su videozapisima objašnjena razumljivim, pristupačnim jezikom i titlovana na 10 jezika EU-a.

Videozapisi su namijenjeni kako građankama/građanima EU-a koji žive u Njemačkoj, tako i savjetodavnim centrima koji su suočeni s pitanjima povezanim sa slobodom kretanja unutar EU-a: u ovom slučaju, cilj kratkih filmova jest podržati savjetodavni rad i ponuditi početnu orijentaciju savjetnicima koji su do tada imali malo iskustva s ovim predmetnim područjem.

Videozapis „Sloboda kretanja unutar EU-a“ pokriva različita prava na slobodu kretanja i njihov utjecaj na prava na socijalne naknade.

Videozapis „Sloboda kretanja unutar EU-a za članove obitelji“ bavi se boravkom i socijalnopravnom situacijom članova obitelji koji se pridružuju građankama/građanima EU-a koji žive u Njemačkoj – uključujući državljane trećih država.

Videozapisi su titlovani na 10 različitih jezika EU-a, a oni su:

bugarski, engleski, francuski, grčki, talijanski, hrvatski, poljski, rumunjski, španjolski i mađarski.

Tekst za videozapis na svim ovim jezicima također se može preuzeti u obliku datoteke.

EU-Freizügigkeit:

Sie möchten als EU-Bürger*in nach Deutschland ziehen oder leben bereits hier?

In diesem Video erfahren Sie, welche Rechte für Aufenthalt und Sozialleistungen Sie in Anspruch nehmen können.

Aufenthalts- und Sozialrechte von EU-Bürger*innen in Deutschland

Als Staatsbürger*in der Europäischen Union sind Sie berechtigt, sich in jedem EU-Staat aufzuhalten.

Mit ihrem Personalausweis können sie ihre Wohnadresse beim Bürgeramt anmelden, ohne Visa, ohne weitere Dokumente.

Das gilt auch für Staaten, die nicht EU-Mitglieder sind, nämlich Norwegen, Island und Liechtenstein.

Auch für britische Staatsangehörige gilt es in bestimmten Fällen.

Die Regeln für den Aufenthalt und die Sozialleistungen sind im EU-Freizügigkeitsgesetz und in den Sozialgesetzbüchern festgelegt.

Für Deutschland gibt es dafür folgende Möglichkeiten.

Möglichkeit 1:

1. Aufenthalt in den ersten 3 Monaten

EU -Bürger*In können sich nach der Einreise 3 Monate in Deutschland aufhalten.

Anspruch auf Sozialleistungen gibt es in den meisten Fällen nicht.

Möglichkeit 2:

2. Aufenthalt zur Arbeitssuche

Sie haben für 6 Monate das Recht auf Aufenthalt, um in dieser Zeit Arbeit zu suchen.

Danach kann von ihnen verlangt werden, dass die Arbeitssuche nachgewiesen wird, zum Beispiel durch Bewerbungsschreiben oder Bewerbungsgespräche.

Hier besteht ebenfalls kein Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 3:

3. Aufenthalt als Arbeitnehmer*in oder als Selbständige

Wer in Deutschland arbeitet, hat ein Recht auf Aufenthalt, auch mit einer Teilzeitstelle oder einem Minijob.

Wenn dabei das Einkommen unter der Grenze von Sozialleistungen liegt, besteht Anspruch auf ergänzende Leistungen vom Jobcenter.

Sloboda kretanja unutar EU-a:

Vi kao građanka ili građanin EU-a želite doseliti u Njemačku ili već živite ovdje?

U ovom videozapisu saznat ćete koja prava na boravak i socijalne usluge (davanja državnih ustanova) možete iskoristiti.

Boravišna i socijalna prava građanki i građana EU-a u Njemačkoj

Kao građanka ili građanin Europske unije imate pravo boraviti u bilo kojoj državi članici EU-a.

Svoje prebivalište možete prijaviti u Uredu za građane uz osobnu iskaznicu, bez vize i ostalih dokumenata.

To vrijedi i za države koje nisu članice EU-a, na primjer, Norvešku, Island i Lihtenštajn.

To se u određenim slučajevima odnosi i na britanske državljane.

Pravila za boravak i primanja socijalnih usluga utvrđena su u zakonu o slobodnom kretanju EU-a te u građanskim zakonima.

Za Njemačku u tu svrhu na raspolaganju stoje sljedeće mogućnosti.

1. mogućnost:

1. Boravak tijekom prva 3 mjeseca

Građanke i građani EU-a mogu boraviti u Njemačkoj 3 mjeseca nakon dolaska u državu.

Pravo na socijalne usluge u većini slučajeva ne postoji.

2. mogućnost:

2. Boravak radi traženja posla

Imate pravo na boravak od 6 mjeseci kako biste tijekom toga razdoblja tražili posao.

Zatim se od vas može zatražiti da dokažete potragu za poslom, na primjer, prijavama na radno mjesto ili razgovorima za posao.

U ovom slučaju također ne postoji pravo na socijalne usluge.

3. mogućnost:

3. Boravak kao zaposlenica ili zaposlenik ili kao samostalna djelatnica ili djelatnik

Tko radi u Njemačkoj, ima pravo na boravak, čak i uz rad na pola radnog vremena ili povremeni rad (tzv. minijob).

Ako se prihodi pri tome nalaze ispod propisane granice za socijalne usluge, postoji pravo na dopunske usluge odn. davanja od strane Centra za zapošljavanje.

Fortbestehen des Arbeitsrechts als Arbeitnehmer*In oder Selbständige

Wer die Arbeit ungewollt verloren hat durch Kündigung, einer Erkrankung oder durch das Auslaufen eines befristeten Vertrags, behält Sie für eine bestimmte Zeit dieses Aufenthaltsrecht.

War die Arbeitszeit weniger als ein Jahr, besteht den Anspruch auf Sozialleistungen für sechs Monate.

Bei über einem Jahr Arbeitszeit, besteht das Aufenthaltsrecht weiterhin unbefristet, und damit auch der Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 4

4. Aufenthalt als Familienangehörige*r

Wenn ein Familienangehöriger ein Aufenthaltsrecht für die EU besitzt, überträgt sich dieses Recht auf die anderen Familienangehörigen.

Egal, ob sie selbst EU-Bürger*innen sind oder nicht.

Möglichkeit 5:

5. Aufenthalt als Nicht-Erwerbstätige*r

Wenn keine der anderen Voraussetzungen erfüllt sind, haben EU-Bürger*Innen ein Aufenthaltsrecht,

wenn ausreichende finanzielle Mittel für Ihr Leben und eine Krankenversicherung vorhanden sind.

Sind diese Bedingungen nicht erfüllt, kann die Ausländerbehörde das Freizügigkeitsrecht entziehen:

die betroffene Person bekommt eine Benachrichtigung, dass sie ausreisen muss.

Nach der Rückkehr in das Herkunftsland darf die Person wieder nach Deutschland einreisen – es gibt hier keine Einreisesperre.

Für diese Gruppe gibt es keinen Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 6

6. Das Daueraufenthaltsrecht

Wer schon 5 Jahre lang in Deutschland lebt und über die gesamte Zeit ein Aufenthaltsrecht hatte, bekommt automatisch ein Recht zum Daueraufenthalt.

Ab dieser Zeit besteht Anspruch auf Sozialleistungen, unabhängig davon, ob die Person gerade eine Arbeit hat oder nicht.

Daljnje postojanje prava na rad u svojstvu zaposlenice ili zaposlenika ili samostalne djelatnice ili djelatnika

Tko bez svoje volje izgubi posao dobivanjem otkaza, zbog bolesti ili isteka vremenski ograničenog ugovora, na određeno će vrijeme primiti ovo pravo na boravak.

Ako je vrijeme rada iznosilo manje od godinu dana, postoji pravo na primanje socijalnih usluga za šest mjeseci.

U slučaju vremena rada duljeg od godinu dana pravo na boravak i dalje će postojati bez ograničenja, a time i pravo na primanje socijalnih usluga.

4. mogućnost:

4. Boravak kao članica ili član obitelji

Kada član obitelji ima pravo na boravak za EU, to se pravo prenosi na druge članove obitelji.

Pri tome nije važno jesu li oni građanke i građani EU-a ili nisu.

5. mogućnost:

5. Boravak kao neaktivna osoba

Kada nisu ispunjeni drugi preduvjeti, građanke i građani EU-a imaju pravo na boravak

ako raspolažu dovoljnim finansijskim sredstvima za život i zdravstveno osiguranje.

Ako ti uvjeti nisu ispunjeni, Ured za strance može opozvati pravo na boravak:

dotična osoba primit će obavijest da mora napustiti državu.

Osoba po povratku u matičnu državu ponovno smije otputovati u Njemačku – ne postoji zabrana ulaska.

Ta skupina nema prava na primanje socijalnih usluga.

6. mogućnost:

6. Pravo na trajni boravak

Osoba koja već 5 godina živi u Njemačkoj te je tijekom cijelog tog razdoblja imala pravo na boravak, automatski dobiva pravo na trajni boravak.

Od toga trenutka postoji pravo na primanje socijalnih usluga, bez obzira na to je li dotična osoba trenutačno zaposlena ili nije.

Link zum Film:

XXXXX

EU Freizügigkeit bei Familienangehörigen

Sie sind EU-Bürger*in und leben in **Deutschland**? Dann haben Sie das Recht, dass auch ihre **Familie** bei Ihnen lebt. Denn ihre Familienangehörigen besitzen das **EU-Freizügigkeitsrecht** auch wenn sie selbst gar keine EU-Bürger*Innen sind. In diesem Video erfahren Sie, welche **Aufenthaltsrechte** ihre Familie hat und wer zu ihren **Familienangehörigen** gehört.

1. Einreise und Aufenthalt

Für die Einreise nach **Deutschland** brauchen die Familienangehörigen in manchen Fällen ein Einreisevisum. Sie können danach eine „**Aufenthaltskarte**“ bei der Ausländerbehörde beantragen. Aber auch ohne diese Aufenthaltskarte sind sie legal hier und haben das Recht zu **arbeiten**.

Wer ist Familienangehörige*r?

Bei den Familienangehörigen unterscheidet man 4 Gruppen.

Gruppe 1: Ehepartner*Innen

Zu Gruppe 1 gehören Ehepartner*innen, die mit einer EU-Bürger*in offiziell **verheiratet** oder als Lebenspartner*innen eingetragen sind. Es spielt keine Rolle, ob es sich um **gleichgeschlechtliche** oder gemischtgeschlechtliche Paare handelt. Wenn man sich **scheiden** lässt, behalten die früheren Ehepartner*innen übrigens in den meisten Fällen ein eigenes Freizügigkeitsrecht, wenn sie vorher insgesamt **drei Jahre** miteinander verheiratet waren und davon mindestens ein Jahr in Deutschland gelebt haben.

Gruppe 2: Kinder und Enkel

Auch **Kinder**, Enkel und sogar Urenkel von Unionsbürger*innen haben ein Freizügigkeitsrecht als Familienangehörige, bis zum **21. Geburtstag**. Danach gilt es nur, wenn die Eltern (oder Großeltern) sie unterstützen – in Form von **Geld** oder auch durch **Wohnrecht, Betreuung** oder **Pflege**.

Sloboda kretanja unutar EU-a za članove obitelji

Vi ste građanka ili građanin EU-a i živite u **Njemačkoj**?

Tada imate pravo da i vaša **obitelj** živi s vama.

Naime, članovi vaše obitelji imaju **pravo na slobodno kretanje** unutar EU-a čak i ako oni sami nisu građanke ili građani EU-a.

U ovom videozapisu saznat ćete koja **prava na boravak** vaša obitelj ima te tko se sve smatra vašim **članom obitelji**.

1. Ulazak i boravak

Za ulazak u **Njemačku** članovima obitelji u određenim će slučajevima biti potrebna **viza za ulazak**.

Zatim u Uredu za strance mogu predati zahtjev za „**boravišnu iskaznicu**“.

Međutim, i bez te boravišne iskaznice zakonito borave ovdje i imaju pravo **raditi**.

Tko je član obitelji?

Među članovima obitelji razlikuju se 4 skupine.

1. skupina: Bračne partnerice i partneri

U 1. skupinu ubrajaju se bračne partnerice i partneri koji su s građankom ili građaninom EU-a službeno **vjenčani** ili evidentirani kao životne partnerice ili partneri.

Pri tome nije važno je li riječ o **istospolnim** parovima ili parovima različitih spolova.

Također, nakon **rastave braka** bivši bračne partnerice i partneri u većini će slučajeva zadržati pravo na slobodno kretanje

ako su prethodno ukupno **tri godine** bili vjenčani, a od toga najmanje godinu dana živjeli u Njemačkoj.

2. skupina: Djeca i unučad

I **djeca**, unučad te čak i prauučad građanka i građana EU-a ima pravo na slobodu kretanja u svojstvu članova obitelji, i to do **21. rođendana**.

Zatim to pravo vrijedi samo ako ih roditelji (ili bake i djedovi) uzdržavaju – u obliku **novca** ili pak putem **prava na stanovanje, skrbi ili njege**.

Gruppe 3: Eltern und Großeltern

Wenn Unionsbürger*in Unterhalt leisten an Eltern, Großeltern oder Schwiegereltern haben auch die ein **Freizügigkeitsrecht**.

Das kann zum Beispiel durch **finanzielle Zahlungen** in das Herkunftsland erfüllt sein, aber auch durch **Pflege** oder **Betreuung**.

Wichtig ist, dass ein besonderes **Abhängigkeitsverhältnis** zwischen ihnen besteht.

Anspruch auf Sozialleistungen

Diese Familienangehörigen haben dann ein Anspruch auf Sozialleistungen, wenn die Unionsbürger*in selbst einen Anspruch auf **Leistungen** hat. Eine besondere Regelung gilt für Kinder, die in die Schule gehen: Wenn Vater oder Mutter vorher gearbeitet hat, aber diese Arbeit verloren hat, behalten die Kinder bis zum Abschluss einer Schul- oder Berufsausbildung ein Freizügigkeitsrecht und ein Anspruch auf Sozialleistungen – auch dann wenn die Eltern keine neue Arbeit finden.

Gruppe 4: Nahestehende Personen

Auch sogenannte „nahestehende Personen“ kann ein Freizügigkeitsrecht verliehen werden.

Hiermit sind andere **Verwandte** wie Schwester, Tante, Nefte, Cousin, Schwägerin, unverheiratete Partner*Innen oder Pflegekinder gemeint.

Diese müssen zusätzliche Bedingungen erfüllen, wie die komplette Sicherung des Lebensunterhaltes. Außerdem spielen Aspekte wie Zusammenleben, Pflege oder Unterhaltszahlungen hier eine Rolle. Wenn Sie planen, dass Ihre Verwandten, die selbst keine EU-Bürger*innen sind, zu Ihnen kommen sollen, sollten Sie sich an eine Beratungsstelle wenden – z. B. die Migrationsberatung MBE.

3. skupina: Roditelji te bake i djedovi

Kada građanke i građani Unije uzdržavaju roditelje, bake i djedove te svekrvu ili svekra i punicu ili punca, i oni imaju **pravo na slobodu kretanja**.

Na primjer, to se može provesti **financijskim uplatama** u matičnu državu, ali i putem **njege** ili **skrbi**.

Važno je da postoji poseban **odnos ovisnosti** između njih.

Pravo na primanje socijalnih usluga

Ovi članovi obitelji imaju pravo na socijalne usluge kada i sama građanka ili građanin Unije ima pravo na primanje **usluga**.

Posebno pravilo vrijedi za djecu koja pohađaju školu:

ako su njihova majka ili otac prethodno radili, no izgubili radno mjesto, djeca će do završetka školske ili strukovne (profesionalne/poslovne) izobrazbe zadržati pravo na slobodu kretanja i pravo na primanje socijalnih usluga – čak i ako roditelji ne pronađu novo radno mjesto.

4. skupina: Bliske osobe

Čak i takozvane „bliske osobe“ mogu uživati pravo na slobodu kretanja.

Pri tome se misli na druge **rođake** kao što su sestra, teta, nećak, brat ili sestrična, šurjakinja, nevjenčana partnerica ili partner ili udomljena djeca.

Te osobe moraju ispuniti dodatne uvjete, kao što je kompletno osiguranje životnih troškova.

Također, pri tome ulogu igraju aspekti kao što su zajednički život, njega ili plaćanje uzdržavanja.

Ako planirate da vaši rođaci, koji sami nisu građanke ni građani EU-a, dođu k vama, morali biste se obratiti mjestu za savjetovanje – npr. Savjetovalištu za migracije MBE.

Link zum Film:

XXXXX